

Kvinderne taber

2007-06-21

TV2 har sat nogle journalister til at analysere et kompliceret område, og højst usædvanligt har de valgt at stole mere på sig selv end på eksperterne.

Allerede nu kan TV2 – og alle vi andre – gøre resultatet op af skræmmekampagnen mod p-pillen Yasmin. Efter udsendelserne i søndagsudsendelsen Dags Dato for bare et par uger siden er Yasmins salg – ifølge producenten – med ét eneste hug under bæltstedet halveret.

I stedet har tusinder og atter tusinder af kvinder udskiftet Yasmin med den helt upågtede p-pille Gestinyl, som er en 3. generations p-pille. Yasmin er en 4. generations p-pille, og den er karakteristisk ved at reducere risikoen for bumser og overvægt. Til gengæld har 3. og 4. generations p-piller ud fra den eksisterende evidens ens risiko for blodpropper. De er altså nøjagtig lige farlige i den henseende.

Ud over at have jaget en skræk i livet på alle kvinder, der bruger Yasmin, så har TV2 formået at flytte kvindernes medicinforbrug over til en pille, der ud fra en gennemsnitsbetragtning vil forringe deres sundhed og selvværd – men uden at give dem en forbedret risikoprofil.

Sandelig flot gået af TV2.

Alt det har TV2 opnået ved konsekvent at afvise at lytte til sagkundskaben på området. Man har sat nogle journalister til at analysere et kompliceret område, og højst usædvanligt har de valgt at stole mere på sig selv end på eksperterne. TV2-journalisternes vigtigste dokumentation er en statistik, de selv har analyseret sig frem til, og som viser, at Yasmin er overrepræsenteret i bivirkningsregisteret. Her skyldes 20 pct. af de indberettede blodpropper Yasmin, mens p-pillen kun anvendes af 11 pct. af p-pillebrugerne i Danmark. Bag procenterne gemmer sig 18 kvinder, der har fået blodpropper af at bruge Yasmin siden 2001.

Denne såkaldte undersøgelse blev i udsendelsen understøttet af en hollandsk koagulationsforsker, Frits Rosendaal, der skulle være i verdensklasse på sit område. I udsendelsen sagde han, at Yasmin ifølge hans forskning er farligere end andre p-piller. Den konklusion baserer han på undersøgelser, han har gennemført sammen med nogle kolleger.

Men Frits Rosendaal har altså alene undersøgt forskellene mellem Yasmin og de gamle 2. generations piller. Hans konklusion blev, at 2. generations p-piller har mindre risiko for venøse blodpropper end Yasmin. Netop den konklusion er velkendt, selvom forskellene er minimale. Til gengæld er det ikke reelt at sammenligne Yasmin med 2. generations p-piller. Sammenligningen skulle ske med 3. generation, som sammen med Yasmin sidder på 81 pct. af markedet. Men der er ingen forskel i risici, så det har TV2 sikkert anset for at være irrelevant.

I udsendelsen nævner TV2-journalisterne en passant, at Rosendaal har sammenlignet Yasmin med 2. generations p-pillerne. Men journalisterne nævner ikke, at alternativet til Yasmin slet ikke er 2. generations p-pillerne. I stedet fremstår det, som om Yasmin sammenlignes med alle p-piller – og falder igennem. Den helt centrale oplysning om, at sammenligningsgrundlaget alene er 2. generations p-piller, tilbageholder TV2. Gad vide hvorfor.

I udsendelsen citeres Frits Rosendaal – i de danske undertekster – for at sige: »Det er bekymrende. Da jeg første gang så i de kliniske data, at folk blev syge, bekræftede det vores tidligere mistanke til, at der er noget i vejen med Yasmin.«

Men her 'overså' TV2's oversætter (desværre), at Rosendaal faktisk bruger ordene 'might be', altså 'måske' om denne konklusion. Hvorfor undlader TV2 mon at oversætte dette forbehold?

TV2 fastholder, at man ikke har været ude efter Yasmin. Alle de kvinder, som i frygt har ligget vågne om natten, og som nu har fundet en anden p-pille, har misforstået journalisterne, der jo bare ville vise, at alle p-piller kan være farlige. Måske har journalisterne glemt, at deres udsendelse hed 'Livsfarlig p-pille', og at det budskab – i ental – netop var det, de efterlod. Den skræmmende dagsorden kom imidlertid kun til udtryk i stærkt kontrolleret speak, dystert musikvalg og billeder, som om denne sag drejede sig om en kæmpestor miljøskandale.

Kendsgerningerne hoppes der let forbi. Journalisterne fra TV2 får det eksempelvis til at se ud, som om store dele af

fagkundskaben står bag dem, men virkeligheden er, at det er svært at finde nogen som helst opbakning til udsendelsernes budskaber.

Der er en eneste sejrherre i denne traurige sag. Oppe i Stenløse nord for København jubler en lille schweizisk ejet medicinalvirksomhed, Stragen Nordic. Selskabets direktør, Anni Søgaard Nielsen, var så ufattelig heldig, at hun lancerede kopiproduktet Gestinyl akkurat dagen efter TV2's nedrakning af Yasmin. Heldigere endnu var det, at hun også satte prisen så lavt, at den akkurat blev den billigste på markedet.

Når alle de kvinder, som TV2 har skræmt, dukker op hos deres læge eller på apoteket, så vil det første forslag til alternativ være Gestinyl, som er billigst i sin kategori, og sådan bliver det ofte. Derfor kommer den lille virksomhed i Stenløse til at mangedoble sin omsætning, som i dag er på 27 mio. kr.

Kommercielt er taberen Bayer Schering. Medicinalkoncernen, der ser ud til at miste størsteparten af et årligt salg af p-piller i Danmark på knap 60 mio. kr., kunne retsforfølge TV2, men risikoen for at tabe er ikke ubetydelig. TV2's meget professionelle kombination af billeder, lyd og speak har gjort Yasmin til en taber, og denne raffinerede, men effektive miskreditering er svær at opnå sejr med for domstolene.

Den reelle taber, når uforstandige journalister går på jagt på denne facon, er imidlertid alle de skræmte kvinder, der på grund af TV2's budskaber har ligget søvnløse – inden de skiftede fra en moderne p-pille til en kopi af en gammel. .

Godt gået, TV2.

Kristian Lund

kl@dagensmedicin.dk

Dagens Medicin

Christian IX's Gade 3, 1. sal
Postbox 194
1006 København K

dm@dagensmedicin.dk

Tlf:3332 4400

Fax:3318 8666

[Øvrig kontaktinformation](#)

© Dagens Medicin

Alle rettigheder til tekst og billeder tilhører Dagens Medicin og respektive ophavsmænd.

Dagens Medicin henvender sig til ansatte i sundhedssektoren